

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2733/2019
02.09.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић, Јелице Бојанић Керкез, Весне Поповић и Јасминке Станојевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Миодраг Буквић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., кога заступа пуномоћник Милан Ратић, адвокат из ..., ради проглашења извршења недопуштеним, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4059/18 од 05.04.2019. године, у седници већа од 02.09.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4059/18 од 05.04.2019. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица у Кучеву П 1536/17 од 24.04.2018. године и пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4059/18 од 05.04.2019. године, па се предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица у Кучеву П 1536/17 од 24.04.2018. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим би се утврдило да су извршња која спроводи јавни извршитељ у предмету Ии 59/17 и Ииа 246/2016 на непокретности која је предмет извршења и то породичној стамбеној згради – део зграде број ... По1, Пр1, Пк1, у улици ... број ... укупне површине 191м² од чега се део објекта од 132м² налази на кп. Број .../... из листа непокретности број ... КО ... преостали део од 59м² на кп. Број .../... из ЛН број ... КО ... као недопуштена па би се оба поступка обуставила и укидале све спроведене процесно извршне радње што би тужени био дужан признати у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом извршења. Обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 36.950,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4059/18 од 05.04.2019. године одбијена је као неоснована жалба тужиље и пресуда Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица у Кучеву П 1536/17 од 24.04.2018. године (погрешно наведено 2017. године) потврђује. Захтев тужиље и туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка је одбијен.

Против правноснажне другостепене пресуде тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права с предлогом да се о изјављеној ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, а ради уједначавања судске праксе или давања новог тумачења права.

Одредбом члана 404. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 87/18) је прописано да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе као и када је потребно ново тумачење права. О дозвољености и основаности те ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

У овој парници је одлучено о тужбеном захтеву тужиле за недопуштеност извршења због тога што тужила тврди да је сувласник на непокретној имовини која је предмет извршења те да на тај начин она у односу на предмет извршења поседује право које спречава извршење (члан 50. Закона о извршењу и обезбеђењу – „Службени гласник РС“ број 31/2011). Судови такав тужбени захтев одбијају руководећи се искључиво формално правним разлозима, односно чињеницом да су решења о извршењу у конкретном случају донета пре пресуде којом је утврђено да је тужила сувласник на предмету извршења, а том пресудом тужила доказује постојање права које спречава извршење. Судови сматрају да се ради о располагању имовине које је извршни дужник учинио након пријема решења о извршењу односно закључка којим се одређује извршење, а такво располагање не производи правно дејство по Закону о извршењу и обезбеђењу. Отуда је по мишљењу нижестепених судова поседовање поменуте правноснажне пресуде у конкретном случају без значаја.

С обзиром да овакав закључак нижестепених судова није заснован на правилној примени материјалног права, нити већ дугог година устаљеној судској пракси Врховног касационог суда као и Уставног суда када се ради о сличним споровима, то овај суд налази да су испуњени услови из члана 404. ЗПП да се о изјављеној ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној због чега је и одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 87/18) Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју овај суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, произилази да су пред јавним извршитељем у Пожаревцу били у току поступци принудног извршења поводом предлога извршног повериоца против извршног дужника ВВ, а да је јавни извршитељ 01.03.2017. године променио предмет и средство извршења и одредио извршење забележбом и продајом непокретности извршног дужника и то породичне стамбене зграде број ... По1, Пр1, Пп1 у улици ..., а која је и предмет спора у овој парници. Треће лице, ББ из ... је извршном суду поднела приговор тврдећи да у односу на предмет

извршења има право које спречава извршење, односно да поседује правноснажну пресуду по којој је на предметној имовини сувласник са 2/3 након чега је из поступка извршења као треће лице упућена да покрене парницу ради проглашења извршења недопуштеним, а што је она и урадила.

Није спорна чињеница на коју се позивају нижестепени судови да располагање имовином коју извршни дужник учини након пријема решења о извршењу не производи правно дејство. Међутим, у конкретном случају нижестепени судови су изгубили из вида да је пресудом Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица у Кучеву П 1143/2017 од 11.09.2017. године која је донета по признању туженог утврђено право тужиље и то на 2/3 спорне имовине при чему је наведено да се ради о заједнички стеченој имовини са туженим. У таквом случају се не ради о располагањима из Закона о извршењу и обезбеђењу које су имали у виду нижестепени судови већ се на разрешење конкретног спора морају применити одредбе Породичног закона о режиму заједничке имовине. Породични закон („Службени гласник РС“ број 18/2005) у члану 117. дефинише појам стицања заједничке имовине и наводи да имовина коју су стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину. Таквом имовином по члану 174. став 1. истог закона супружници управљају и располажу заједнички и споразумно. Члан 176. Закона регулише питање уписивања у јавни катастар, члан 177. регулише питање деобе заједничке имовине, а члан 187. регулише питање одговорности за заједничке обавезе итд. Дакле, судска одлука која је донета у поступку утврђивања удела заједничара у стицању заједничке имовине по основу породичне заједнице је пре свега израз утврђених сувласничких односа, а не значи располагање имовином. То намеће обавезу суда да у оваквом спору оцени да ли се у конкретном случају ради о заједничкој имовини, када је иста стечена, да ли се ради о заједничким обавезама, дуговима и томе слично (одлука Уставног суда Уж 6193/2018 од 19.07.2018. године).

С обзиром да нижестепени судови нису имали у виду одредбе материјалног права када су одлучили у конкретном случају, већ су одлуку засновали на процесноправном тумачењу поменутих одредаба Закона о извршењу и обезбеђењу, то чињенично стање битно за одлучивање у конкретном случају није утврђено, због чега су нижестепене одлуке морале бити укинуте на основу члана 416. став 2. ЗПП.

У поновном поступку првостепени суд ће имати у виду све што је напред наведено, па ће правилном применом материјалног права, пре свега Породичног закона, утврдити чињенично стање и након тога донети на закону засновану одлуку.

**Председник већа
судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић